T090 ATĐ 2 (52) Luận A Tỳ Đàm Bát Kiền Độ Q22-Căn-Bàn về Tâm Bắt Đầu

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 22

LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ
QUYEÅN 22
Kieàn ñoä thöù 6: CAÊN

Phaåm 4: BAØN VEÀ TAÂM BAÉT ÑAÀU

Taát caû chuùng sinh neân noùi taâm baét ñaàu khôûi, baét ñaàu truï, baét ñaàu dieät chaêng? Caùc taâm coù duïc vaø caùc taâm khoâng coù duïc, taâm naøy neân noùi baét ñaàu khôûi, baét ñaàu truï, baét ñaàu dieät chaêng? Caùc taâm coù giaän döõ vaø khoâng coù giaän döõ, coù si vaø khoâng coù si coù oâ nhieãm vaø khoâng coù oâ nhieãm, coù roái loaïn vaø khoâng coù roái loaïn coù löôøi bieáng vaø khoâng coù löôøi bieáng, coù nhoû vaø coù lôùn coù tu vaø khoâng tu, coù Tam-muoäi vaø khoâng coù Tam- muoäi, coù taâm giaûi thoaùt vaø taâm khoâng giaûi thoaùt. Caùc taâm naøy neân noùi baét ñaàu khôûi, baét ñaàu truï, baét ñaàu dieät chaêng? Thoï maïng neân noùi khôûi taâm trôû laïi hay khoâng khôûi taâm trôû laïi? Thoï maïng neân noùi thuaän theo trôû laïi, neân noùi baét ñaàu sinh- truï chaêng? Laïi nöõa, nhö Ñöùc Theá Toân noùi: “Maïng ngöôøi daàn heát, nhö nöôùc nôi soâng nhoû. Caùc chuùng sinh luoân mong thoï maïng ñeán heát thoï maïng kia.” Theá naøo laø thoï maïng kia ñaõ heát? Nhaäp ñònh voâ töôûng, ñònh dieät taän, thoï maïng löu chuyeån neân noùi thuaän theo trôû laïi hay khoâng trôû laïi? Nhaäp ñònh voâ töôûng coù bao nhieâu caên dieät? Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo dieät? Tam-muoäi voâ töôûng khôûi leân coù bao nhieâu caên hieän tröôùc maét? Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo hieän tröôùc maét? Nhaäp ñònh dieät taän coù bao nhieâu caên dieät? Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo dieät? Tam-muoäi dieät taän khôûi leân coù bao nhieâu caên hieän tröôùc maét? Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo hieän tröôùc maét? Sinh nôi voâ töôûng thì chuùng sinh coù bao nhieâu caên dieät? Taâm-taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo dieät? Coù bao nhieâu caên hieän tröôùc maét?

Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo hieän tröôùc maét?

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 22 975

Chuùng sinh voâ töôûng aån maát coù bao nhieâu caên dieät? Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo dieät? Coù bao nhieâu caên hieän tröôùc maét? Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo hieän tröôùc maét? Chuùng sinh voâ töôûng neân noùi laø do töôûng sinh hay voâ töôûng sinh? Laïi nöõa, Ñöùc Theá Toân noùi: "Chuùng sinh aáy do töôûng sinh ra, nôi aáy aån ñi thì töôûng aáy dieät." Chuùng sinh aáy ôû nôi aáy aån ñi laø khoâng dieät truï. Nôi naøo dieät töôûng naøy? Töôûng naøy neân noùi laø thieän, hay voâ kyù? Töôûng naøy coù bao nhieâu söû sai khieán? Coù bao nhieâu kieát troùi buoäc? Laïi nöõa, nhö Ñöùc Theá Toân noùi: "Taát caû chuùng sinh ñeàu do aên maø toàn taïi." Chuùng sinh coõi voâ töôûng aên nhöõng gì? Nhaõn caên thaâu toùm bao nhieâu caên? Cho ñeán voâ tri caên thaâu toùm bao nhieâu caên? Tín löïc cho ñeán tueä löïc, nieäm giaùc yù cho ñeán hoä giaùc yù, ñaúng kieán cho ñeán ñaúng ñònh, phaùp trí cho ñeán ñaïo trí. Tam-muoäi Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän thaâu toùm bao nhieâu caên? YÙ caên coù bao nhieâu caên töông öng? Cho ñeán voâ tri caên coù bao nhieâu caên töông öng? Tín löïc cho ñeán tueä löïc, nieäm giaùc yù cho ñeán hoä giaùc yù, ñaúng kieán cho ñeán ñaúng ñònh, phaùp trí cho ñeán ñaïo trí. Tam- muoäi Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän coù bao nhieâu caên töông öng? ÔÛ coõi Duïc aån ñi roài sinh vaøo coõi Duïc coù bao nhieâu caên dieät? Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo dieät? Coù bao nhieâu caên hieän tröôùc maét? Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo hieän tröôùc maét? Töø coõi Duïc aån ñi sinh ñeán coõi Saéc, coù bao nhieâu caên dieät? Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo dieät? Coù bao nhieâu caên hieän tröôùc maét? Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo hieän tröôùc maét? Töø coõi Duïc sinh nôi coõi Voâ saéc, coù bao nhieâu caên dieät? Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo dieät? Coù bao nhieâu caên hieän tröôùc maét? Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo hieän tröôùc maét? ÔÛ coõi Saéc aån ñi sinh ñeán coõi Saéc, coù bao nhieâu caên dieät? Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo dieät? Coù bao nhieâu caên hieän tröôùc maét? Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo hieän tröôùc maét? Töø coõi Saéc aån ñi sinh ñeán coõi Duïc, coù bao nhieâu caên dieät? Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo dieät? Coù bao nhieâu caên hieän tröôùc maét? Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo hieän tröôùc maét? Töø coõi Saéc aån ñi sinh ñeán coõi Voâ saéc, coù bao nhieâu caên dieät? Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo dieät? Coù bao nhieâu caên hieän tröôùc maét? Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo hieän tröôùc maét? ÔÛ coõi Voâ saéc aån ñi sinh ñeán coõi Voâ saéc, coù bao nhieâu caên dieät? Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo dieät? Coù bao nhieâu caên hieän tröôùc maét? Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo hieän tröôùc maét? Töø coõi Voâ saéc aån

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 22 976

ñi sinh ñeán coõi Duïc, coù bao nhieâu caên dieät? Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo dieät? Coù bao nhieâu caên hieän tröôùc maét? Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo hieän tröôùc maét? Töø coõi Voâ saéc aån ñi sinh ñeán coõi Saéc, coù bao

nhieâu caên dieät? Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo dieät? Coù bao nhieâu caên hieän tröôùc maét? Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo hieän tröôùc maét? A-la-haùn baùt Nieát-baøn coù bao nhieâu caên dieät sau cuøng? Veà nghóa cuûa chöông naøy, xin dieãn noùi ñaày ñuû. Hoûi: Taát caû chuùng sinh neân noùi taâm baét ñaàu khôûi, baét ñaàu truï, baét ñaàu dieät chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Caùc taâm coù duïc vaø caùc taâm khoâng coù duïc, taâm naøy neân noùi baét ñaàu khôûi, baét ñaàu truï, baét ñaàu dieät chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Caùc taâm coù giaän döõ vaø khoâng coù giaän döõ, coù si vaø khoâng coù si, coù oâ nhieãm vaø khoâng coù oâ nhieãm, coù roái loaïn vaø khoâng coù roái loaïn, coù löôøi bieáng vaø khoâng coù löôøi bieáng, coù nhoû vaø coù lôùn, coù tu vaø khoâng tu, coù Tam-muoäi vaø khoâng coù Tam-muoäi, coù taâm giaûi thoaùt vaø taâm khoâng giaûi thoaùt. Caùc taâm naøy neân noùi baét ñaàu khôûi, baét ñaàu truï, baét ñaàu dieät chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Thoï maïng, neân noùi khôûi taâm trôû laïi, hay khoâng khôûi taâm trôû laïi? Ñaùp: Thoï maïng, neân noùi khoâng khôûi taâm trôû laïi. Hoûi: Thoï maïng neân noùi thuaän theo trôû laïi, baét ñaàu sinh- truï chaêng? Ñaùp: Chuùng sinh nôi coõi Duïc, khoâng nhaäp Tam-muoäi voâ töôûng vaø Tam-muoäi dieät taän, thì thuaän theo trôû laïi. Neáu nhaäp ñònh voâ töôûng- ñònh dieät taän vaø trôøi coõi Saéc- Voâ saéc thì neân noùi baét ñaàu sinh- truï. Laïi nöõa, nhö Ñöùc Theá Toân noùi: “Maïng ngöôøi moøn daàn heát, nhö nöôùc nôi soâng nhoû, caùc chuùng sinh luoân mong thoï maïng ñeán heát thoï maïng kia.” Hoûi: Theá naøo laø bieát thoï maïng kia ñaõ heát? Ñaùp: Ñôøi taän- kieáp taän nhaäp Tam-muoäi voâ töôûng vaø Tam-muoäi dieät taän. Hoûi: Thoï maïng löu chuyeån neân noùi thuaän theo trôû laïi hay neân noùi laø truï? Ñaùp: Neân noùi laø truï. Hoûi: Nhaäp Tam-muoäi voâ töôûng, coù bao nhieâu caên dieät?

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 22 977

Ñaùp: Coù baûy. Hoûi: Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo dieät? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Saéc. Hoûi: Tam-muoäi voâ töôûng khôûi leân coù bao nhieâu caên hieän tröôùc maét? Ñaùp: Coù baûy. Hoûi: Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo hieän tröôùc maét? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Saéc. Hoûi: Nhaäp Tam-muoäi dieät taän, coù bao nhieâu caên dieät? Ñaùp: Coù baûy. Hoûi: Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo dieät? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Voâ saéc. Hoûi: Tam-muoäi dieät taän khôûi leân coù bao nhieâu caên hieän tröôùc maét? Ñaùp: Hoaëc coù baûy (naêm caên nhö tín v.v..., yù caên, hoä caên), hoaëc taùm (naêm caên nhö tín v.v... yù caên, hoä caên, dó tri caên), taâm höõu laäu laø baûy, taâm voâ laäu laø taùm. Hoûi: Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo hieän tröôùc maét? Ñaùp: Hoaëc heä thuoäc coõi Voâ saéc, hoaëc khoâng heä thuoäc. Hoûi: Sinh ñeán coõi voâ töôûng coù bao nhieâu caên dieät? Ñaùp: Coù taùm (naêm caên nhö tín v.v..., yù caên, maïng caên, hoä caên). Hoûi: Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo dieät? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Saéc. Hoûi: Coù bao nhieâu caên hieän tröôùc maét? Ñaùp: Coù taùm. Hoûi: Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo hieän tröôùc maét? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Saéc. Hoûi: Chuùng sinh voâ töôûng aån ñi, coù bao nhieâu caên dieät? Ñaùp: Coù taùm. Hoûi: Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo dieät? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Saéc. Hoûi: Coù bao nhieâu caên hieän

tröôùc maét? Ñaùp: Hoaëc taùm caên- chín caên- möôøi caên, voâ hình laø taùm, moät hình laø chín caên, hai hình laø möôøi caên. Hoûi: Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo hieän tröôùc maét? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Duïc. Hoûi: Chuùng sinh voâ töôûng neân noùi laø do töôûng sinh hay voâ töôûng sinh?

Ñaùp: Chuùng sinh voâ töôûng neân noùi laø do töôûng sinh. Laïi nöõa, nhö Ñöùc Theá Toân noùi: “Chuùng sinh aáy do töôûng sinh ra, ôû nôi aáy aån ñi thì töôûng dieät.” Hoûi: Chuùng sinh aáy ôû nôi aáy aån ñi laø töôûng dieät chaêng? Chuùng sinh aáy ôû nôi aáy aån ñi laø khoâng dieät chaêng? Ñaùp: Töôûng kia dieät thì chuùng sinh kia aån ñi ôû xöù ñoù chöù khoâng phaûi laø chaúng dieät truï. Hoûi: Nôi naøo dieät töôûng naøy? Ñaùp: Töôûng aáy truï nôi naøy dieät nôi kia. Hoûi: Töôûng naøy neân noùi laø thieän hay voâ kyù? Ñaùp: Töôûng naøy hoaëc thieän, hoaëc voâ kyù. Hoûi: Töôûng naøy coù bao nhieâu söû sai khieán? Ñaùp: Duyeân höõu laäu nôi coõi Saéc. Hoûi: Coù bao nhieâu kieát troùi buoäc? Ñaùp: Coù saùu. Laïi nöõa, Ñöùc Theá Toân noùi: “Taát caû chuùng sinh ñeàu do aên maø toàn taïi.” Hoûi: Chuùng sinh coõi voâ töôûng aên nhöõng gì? Ñaùp: Traûi qua yù- nieäm- thöùc. Nhaõn caên thaâu toùm nhaõn caên. Nhó- tyû- thieät caên cuõng laïi nhö theá. Thaân caên thaâu toùm ba caên. YÙ caên thaâu toùm yù caên vaø phaàn ít nhaäp cuûa ba caên. Laïc caên- hyû caên- hoä caên- tín caên- tinh tieán caên- nieäm caên- ñònh caên- tueä caên cuõng laïi nhö theá. Nöõ caên thaâu toùm nöõ caên vaø phaàn ít nhaäp cuûa thaân caên. Nam caên thaâu toùm nam caên vaø paàn ít nhaäp cuûa thaân caên. Maïng caên thaâu toùm maïng caên. Khoå caên thaâu toùm khoå caên. Öu caên thaâu toùm öu caên. Vò tri caên thaâu toùm vò tri caên vaø phaàn ít nhaäp cuûa chín caên. Dó tri caên vaø voâ tri caên cuõng laïi nhö theá. Tín löïc thaâu toùm moät caên vaø phaàn ít nhaäp cuûa ba caên. Tinh taán löïc- nieäm löïc- ñònh löïc- tueä löïc cuõng laïi nhö theá. Nieäm giaùc yù thaâu toùm phaàn ít nhaäp cuûa boán caên. Traïch phaùp, tinh tieán, hyû, ñònh giaùc yù cuõng laïi nhö theá. YÛ, hoä giaùc yù khoâng thaâu toùm caên. Ñaúng kieán, ñaúng phöông tieän, ñaúng nieäm, ñaúng ñònh thaâu toùm phaàn ít nhaäp cuûa boán caên. Phaùp trí vaø vò tri trí thaâu toùm phaàn ít nhaäp cuûa boán caên. Tha taâm trí thaâu toùm phaàn ít nhaäp cuûa ba caên. Ñaúng trí thaâu toùm phaàn ít nhaäp cuûa moät caên. Khoå trí- taäp trí- taän trí- ñaïo trí thaâu toùm phaàn ít nhaäp cuûa boán caên. Tam-muoäi Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän thaâu toùm phaàn ít nhaäp cuûa boán caên. YÙ caên coù möôøi caên töông öng vôùi phaàn ít nhaäp cuûa ba caên. Laïc

caên- hyû caên- hoä caên coù chín caên töông öng vôùi phaàn ít cuûa nhaäp. Khoå caên, öu caên coù saùu caên töông öng vôùi phaàn ít cuûa nhaäp. Tín caên coù boán caên töông öng vôùi phaàn ít cuûa chín caên nhaäp. Tinh tieán caên- nieäm caên- ñònh caên- tueä caên cuõng laïi nhö theá. Vò tri caên coù töông öng vôùi phaàn ít nhaäp cuûa chín caên. Dó tri caên vaø voâ tri caên cuõng laïi nhö theá. Tín löïc coù boán caên töông öng vôùi phaàn ít nhaäp cuûa chín caên. Tinh taán löïc- nieäm löïc-ñònh löïc- tueä löïc cuõng laïi nhö theá. Nieäm giaùc yù töông öng vôùi phaàn ít nhaäp cuûa

möôøi moät caên. Traïch phaùp tinh tieán vaø ñònh giaùc yù cuõng laïi nhö theá. Hyû giaùc yù coù chín caên töông öng vôùi phaàn ít nhaäp cuûa chín caên. YÛ giaùc yù vaø hoä giaùc yù coù ba caên töông öng vôùi phaàn ít nhaäp cuûa chín caên. Ñaúng kieán- ñaúng chí- ñaúng phöông tieän- ñaúng nieäm vaø ñaúng ñònh coù möôøi moät caên töông öng vôùi phaàn ít cuûa nhaäp. Phaùp trí vaø vò tri trí coù möôøi moät caên töông öng vôùi phaàn ít cuûa nhaäp. Tha taâm trí coù möôøi caên töông öng vôùi phaàn ít cuûa nhaäp. Ñaúng trí coù hai caên töông öng vôùi phaàn ít nhaäp cuûa taùm caên. Khoå trí- taäp trí- taän trí vaø ñaïo trí coù möôøi moät caên töông öng vôùi phaàn ít cuûa nhaäp. Tam-muoäi Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän coù möôøi moät caên töông vôùi phaàn ít cuûa nhaäp. Hoûi: ÔÛ coõi Duïc sinh vaøo coõi Duïc coù bao nhieâu caên dieät? Ñaùp: Hoaëc boán, hoaëc chín; hoaëc taùm, hoaëc möôøi ba; hoaëc chín, hoaëc möôøi boán; hoaëc möôøi, hoaëc möôøi laêm. Taâm voâ kyù heä thuoäc coõi Duïc daàn maïng chung coù boán, taâm thieän coù chín; moät luùc voâ hình maø taâm voâ kyù maïng chung coù taùm, taâm thieän coù möôøi ba; moät luùc moät hình maø taâm voâ kyù maïng chung coù chín, taâm thieän coù möôøi boán; moät luùc coù hai hình maø taâm voâ kyù maïng chung coù möôøi, taâm thieän coù möôøi laêm. Hoûi: Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo dieät? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Duïc. Hoûi: Coù bao nhieâu caên hieän tröôùc maét? Ñaùp: Hoaëc taùm, hoaëc chín, hoaëc möôøi; voâ hình laø taùm, moät hình laø chín, hai hình laø möôøi. Hoûi: Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo hieän tröôùc maét? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Duïc. Hoûi: Töø coõi Duïc sinh ñeán coõi Saéc coù bao nhieâu caên dieät? Ñaùp: Hoaëc boán, hoaëc chín, hoaëc möôøi boán. Taâm voâ kyù heä thuoäc coõi Duïc daàn maïng chung laø boán, taâm thieän laø chín; trong moät luùc maø taâm voâ kyù maïng chung laø chín, taâm thieän laø möôøi boán. Hoûi: Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo dieät? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Duïc. Hoûi: Coù bao nhieâu caên hieän tröôùc maét?

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 22 980

Ñaùp: Coù taùm. Hoûi: Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo hieän tröôùc maét? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Saéc. Hoûi: Töø coõi Duïc sinh ñeán coõi Voâ saéc coù bao nhieâu caên dieät? Ñaùp: Hoaëc boán, hoaëc chín, hoaëc möôøi boán. Taâm voâ kyù heä thuoäc coõi Duïc daàn maïng chung laø boán, taâm thieän laø chín,; trong moät luùc maø taâm voâ kyù maïng chung laø chín, taâm thieän laø möôøi boán. Hoûi: Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo dieät? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Duïc. Hoûi: Coù bao nhieâu caên hieän tröôùc maét? Ñaùp: Coù ba. Hoûi: Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo hieän tröôùc maét? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Voâ saéc. Hoûi: ÔÛ coõi Saéc sinh vaøo coõi Saéc coù bao nhieâu caên dieät? Ñaùp: Hoaëc taùm, hoaëc möôøi ba. Taâm voâ kyù maïng chung laø taùm, taâm thieän laø möôøi ba. Hoûi: Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo dieät? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Saéc. Hoûi: Coù bao nhieâu caên hieän tröôùc maét? Ñaùp: Coù taùm. Hoûi: Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo hieän tröôùc maét? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Saéc. Hoûi: Töø coõi Saéc sinh vaøo coõi Duïc coù bao nhieâu caên dieät? Ñaùp: Hoaëc taùm, hoaëc möôøi ba. Taâm voâ kyù maïng chung laø taùm, taâm thieän laø möôøi ba. Hoûi: Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo dieät? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Saéc. Hoûi: Coù bao nhieâu caên hieän

tröôùc maét? Ñaùp: Hoaëc taùm, hoaëc chín, hoaëc möôøi. Voâ hình laø taùm, moät hình laø chín, hai hình laø möôøi. Hoûi: Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo hieän tröôùc maét? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Duïc. Hoûi: Töø coõi Saéc sinh ñeán coõi Voâ saéc coù bao nhieâu caên dieät? Ñaùp: Hoaëc taùm, hoaëc möôøi ba. Taâm voâ kyù maïng chung laø taùm, taâm thieän laø möôøi ba. Hoûi: Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo dieät? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Saéc. Hoûi: Coù bao nhieâu caên hieän tröôùc maét?

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 22 981

Ñaùp: Coù ba. Hoûi: Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo hieän tröôùc maét? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Voâ saéc. Hoûi: ÔÛ coõi Voâ saéc aån ñi sinh vaøo coõi Voâ saéc coù bao nhieâu caên dieät? Ñaùp: Hoaëc ba, hoaëc taùm. Taâm voâ kyù laø ba, taâm thieän laø taùm. Hoûi: Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo dieät? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Voâ saéc. Hoûi: Coù bao nhieâu caên hieän tröôùc maét? Ñaùp: Coù ba. Hoûi: Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo hieän tröôùc maét? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Voâ saéc. Hoûi: Töø coõi Voâ saéc aån ñi sinh vaøo coõi Duïc coù bao nhieâu caên dieät? Ñaùp: Hoaëc ba, hoaëc taùm. Taâm voâ kyù laø ba, taâm thieän laø taùm. Hoûi: Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo dieät? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Voâ saéc. Hoûi: Coù bao nhieâu caên hieän tröôùc maét? Ñaùp: Hoaëc taùm, hoaëc chín, hoaëc möôøi. Voâ hình laø taùm, moät hình laø chín, hai hình laø möôøi. Hoûi: Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo hieän tröôùc maét? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Duïc. Hoûi: Töø coõi Voâ saéc aån ñi sinh ñeán coõi Saéc coù bao nhieâu caên dieät? Ñaùp: Hoaëc ba, hoaëc taùm. Taâm voâ kyù laø ba, taâm thieän laø taùm. Hoûi: Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo dieät? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Voâ saéc. Hoûi: Coù bao nhieâu caên hieän tröôùc maét? Ñaùp: Coù taùm. Hoûi: Taâm- taâm phaùp heä thuoäc coõi naøo hieän tröôùc maét? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Saéc. Hoûi: A-la-haùn baùt Nieát-baøn coù bao nhieâu caên dieät sau cuøng? Ñaùp: Hoaëc boán, hoaëc chín; hoaëc taùm, hoaëc ba. ÔÛ nôi coõi Duïc daàn baùt Nieát-baøn boán, trong moät luùc coù chín; coõi Saéc coù taùm, Voâ saéc coù ba. ----------

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 22 982

Phaåm 5: BAØN VEÀ MÔÙI PHAÙT TAÂM

Caùc phaùp vaø taâm coù cuøng moät khôûi- moät truï- moät taän thì phaùp ñoù töông öng vôùi taâm chaêng? Giaû söû phaùp töông öng vôùi taâm thì phaùp ñoù vôùi taâm coù cuøng moät khôûi- moät truï- moät taän chaêng? Caùc phaùp vaø taâm coù cuøng moät khôûi- moät truï- moät taän thì phaùp ñoù vôùi taâm coù cuøng moät duyeân chaêng? Giaû söû caùc phaùp vaø taâm coù cuøng moät duyeân thì phaùp ñoù vaø taâm coù cuøng moät khôûi- moät truï- moät taän chaêng? Caùc phaùp vaø taâm cuøng khôûi khoâng phaûi laø khoâng duïng taâm, phaùp ñoù khôûi thì taâm cuøng khôûi chaúng phaûi laø khoâng duïng taâm chaêng? Phaùp ñoù truï- taän thì taâm cuøng truï- taän, chaúng phaûi laø khoâng duïng taâm chaêng? Theá naøo laø khoâng tu nhaõn caên? Theá naøo laø khoâng tu nhó- tyû- thieät- thaân- yù caên? Theá naøo laø

tu nhaõn caên? Theá naøo laø tu nhó- tyû- thieät- thaân- yù caên? Neáu khoâng thaønh töïu caên hoïc, maø ñöôïc caên hoïc, thì taát caû hoïc ñoù ñeàu vöôït qua thöù töï ñeå thuû chöùng chaêng? Giaû söû vöôït qua thöù töï ñeå thuû chöùng, thì taát caû hoïc ñoù seõ khoâng thaønh töïu caên hoïc maø ñöôïc caên hoïc chaêng? Neáu khoâng thaønh töïu caên hoïc maø ñöôïc caên hoïc, thì taát caû hoïc ñoù ñeàu laø thöù töï trong phaùp thöù nhaát cuûa theá gian chaêng? Giaû söû thöù töï trong phaùp thöù nhaát cuûa theá gian, thì taát caû hoïc ñoù seõ khoâng thaønh töïu caên hoïc maø ñöôïc caên hoïc chaêng? Neáu boû caên voâ laäu maø ñöôïc caên voâ laäu, thì taát caû quaû aáy laø do quaû voâ laäu chaêng? Giaû söû quaû laø do quaû, thì taát caû quaû aáy boû caên voâ laäu maø ñöôïc caên voâ laäu chaêng? Neáu boû caên voâ laäu maø ñöôïc caên voâ laäu, thì taát caû caên voâ laäu kia seõ taän hay caên voâ laäu hieän tröôùc maét chaêng? Giaû söû caên voâ laäu ñaõ taän hay caên voâ laäu hieän tröôùc maét, thì taát caû voâ laäu kia boû caên voâ laäu maø ñöôïc caên voâ laäu chaêng? Caùc vò tri caên thì taát caû caên aáy khoâng tu ñeá- tu höõu chaêng? Giaû söû khoâng tu ñeá- tu höõu, thì taát caû caên aáy laø vò tri caên chaêng? Taän trí sinh ra ban ñaàu thì taát caû ñoù laø thöù töï cuûa ñaïo voâ ngaïi chaêng? Giaû söû theo thöù töï cuûa ñaïo voâ ngaïi, thì ñoù laø taát caû taän trí chaêng? Voâ sinh trí phaùt khôûi ban ñaàu thì ñoù laø thöù töï cuûa taát caû taän trí chaêng? Giaû söû theo thöù töïu cuûa taän trí, thì trí aáy laø taát caû voâ sinh trí chaêng? Nhö duyeân ñaïo voâ ngaïi thì duyeân ñoù laø taän trí chaêng? Nhö duyeân taän trí thì duyeân aáy laø ñaïo voâ ngaïi chaêng? Nhö duyeân taän trí thì duyeân aáy laø voâ sinh trí chaêng? Nhö duyeân voâ sinh trí thì duyeân aáy laø taän trí chaêng? Taän trí neân noùi laø taän trí- phaùp trí- vò tri trí- tha taâm trí, khoå- taäp- taän-

ñaïo trí; neân noùi laø coù giaùc- coù quaùn, neân noùi laø khoâng coù giaùc- coù quaùn, neân noùi laø khoâng coù giaùc- khoâng coù quaùn, neân noùi laø töông öng vôùi laïc caên, hyû caên- hoä caên- Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän; neân noùi duyeân heä thuoäc coõi Duïc; neân noùi duyeân heä thuoäc coõi Saéc- Voâ saéc, neân noùi duyeân khoâng heä thuoäc. Voâ sinh trí, ñaúng kieán voâ hoïc cuõng nhö theá. Caùc phaùp töông öng vôùi ñaúng kieán voâ hoïc thì phaùp ñoù töông öng vôùi ñaúng chí voâ hoïc chaêng? Giaû söû caùc phaùp töông öng vôùi ñaúng chí voâ hoïc thì phaùp ñoù töông öng vôùi ñaúng kieán voâ hoïc chaêng? Caùc phaùp töông öng vôùi ñaúng kieán voâ hoïc thì phaùp ñoù töông öng vôùi ñaúng phöông tieän- ñaúng nieäm- ñaúng ñònh- ñaúng giaûi thoaùt- ñaúng trí voâ hoïc chaêng? Giaû söû caùc phaùp töông öng vôùi ñaúng trí voâ hoïc thì phaùp aáy töông öng vôùi ñaúng kieán voâ hoïc chaêng? Caùc phaùp voâ hoïc cho ñeán töông öng vôùi ñaúng giaûi thoaùt thì phaùp aáy töông öng vôùi ñaúng trí voâ hoïc chaêng/ gaûi söû caùc phaùp töông öng vôùi ñaúng trí voâ hoïc thì phaùp ñoù töông öng vôùi ñaúng giaûi thoaùt voâ hoïc chaêng? Veà nghóa cuûa chöông naøy, xin dieãn noùi ñaày ñuû. Hoûi: Caùc phaùp vaø taâm coù cuøng moät khôûi- moät truï- moät taän, phaùp ñoù töông öng vôùi taâm chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Caùc phaùp vaø taâm cuøng töông öng, thì phaùp aáy vaø taâm coù cuøng moät khôûi- moät truï- moät taän. Hoûi: Coù theå coù phaùp vaø taâm cuøng

moät khôûi- moät truï- moät taän maø phaùp ñoù khoâng töông öng vôùi taâm chaêng? Ñaùp: Coù, taâm hoài chuyeån, saéc- taâm hoài chuyeån, taâm baát töông öng haønh. Hoûi: Caùc phaùp vaø taâm cuøng khôûi, khoâng phaûi laø khoâng vaän duïng taâm, phaùp ñoù khôûi thì taâm cuøng khôûi, chaúng phaûi laø khoâng duïng taâm chaêng? Phaùp ñoù truï- taän thì taâm cuøng truï- taän, chaúng phaûi laø khoâng duïng taâm chaêng? Ñaùp: Chuùng sinh nôi coõi Duïc- Saéc, khoâng nhaäp Tam-muoäi voâ töôûng vaø Tam-muoäi dieät taän. Caùc caên boán ñaïi vaøo luùc phaùp kia khôûi thì taâm cuøng khôûi chöù khoâng phaûi laø khoâng duïng taâm, truï- taän thì taâm cuøng truï- taän chöù khoâng phaûi laø khoâng duïng taâm, nhaäp ñònh khoâng duïng taâm. Hoûi: Theá naøo laø khoâng tu nhaõn caên? Ñaùp: Nhaõn caên chöa heát aùi- chöa heát tham- chöa heát nghó nhôù- chöa heát khao khaùt. Laïi nöõa, duøng ñaïo voâ ngaïi döùt heát aùi saéc maø ñaïo voâ ngaïi kia khoâng tu cuõng khoâng nöông döïa. Nhö theá laø khoâng tu nhaõn caên.

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 22 984

Nhó- tyû- thieät- thaân caên cuõng nhö theá. Hoûi: Caùc phaùp vaø taâm cuøng moät khôûi- moät truï- moät taän, thì phaùp ñoù vaø taâm cuøng moät duyeân chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Caùc phaùp vaø taâm cuøng moät duyeân thì phaùp aáy vaø taâm cuøng moät khôøi- moät truï- moät taän. Hoûi: Coù theå coù phaùp vaø taâm cuøng moät khôûi- moät truï- moät taän maø phaùp aáy khoâng cuøng moät duyeân vôùi taâm chaêng? Ñaùp: Coù, taâm hoài chuyeån, saéc- taâm hoài chuyeån vaø taâm baát töông öng haønh. Hoûi: Theá naøo laø khoâng tu yù caên? Ñaùp: YÙ caên chöa heát aùi- chöa heát tham- chöa heát nghó nhôù- chöa heát khao khaùt. Laïi nöõa, duøng ñaïo voâ ngaïi döùt heát aùi voâ saéc, maø ñaïo voâ ngaïi kia khoâng tu cuõng khoâng nöông döïa. Nhö theá laø khoâng tu yù caên. Hoûi: Theá naøo laø tu nhaõn caên? Ñaùp: Nhaõn caên ñaõ heát aùi- heát tham- heát nghó nhôù- heát khaùt khao khaùt. Laïi nöõa, duøng ñaïo voâ ngaïi döùt heát aùi saéc, tu vaø nöông döïa vaøo ñaïo voâ ngaïi. Nhö theá laø tu nhaõn caên. Nhó- tyû- thieät- thaân caên cuõng nhö theá. Hoûi: Theá naøo laø tu yù caên? Ñaùp: YÙ caên ñaõ heát aùi- heát tham- heát nghó nhôù- heát khao khaùt. Laïi nöõa, duøng ñaïo voâ ngaïi döùt heát aùi voâ saéc, tu, nöông döïa vaøo ñaïo voâ ngaïi ñoù. Nhö theá laø tu yù caên. Hoûi: Neáu khoâng thaønh töïu caên hoïc maø ñöôïc caên hoïc, thì taát caû hoïc ñoù ñeàu vöôït qua thöù töï ñeå thuû chöùng chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Vöôït qua thöù töï ñeå thuû chöùng, thì taát caû hoïc aáy khoâng thaønh töïu caên hoïc maø ñaït ñöôïc caên hoïc. Hoûi: Coù theå khoâng thaønh töïu caên hoïc maø ñöôïc caên hoïc, thì caùc hoïc ñoù khoâng phaûi laø vöôït qua thöù töï ñeå thuû chöùng chaêng? Ñaùp: Coù, quaû A-la-haùn lui suït. Hoûi: Neáu khoâng thaønh töïu caên hoïc maø ñöôïc caên hoïc, thì taát caû hoïc ñoù ñeàu laø thöù töï trong phaùp thöù nhaát cuûa theá gian chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Caùc thöù töï trong phaùp thöù nhaát cuûa theá gian , ñoù laø taát caû hoïc khoâng thaønh töïu caên hoïc maø ñöôïc caên hoïc. Hoûi: Coù theå khoâng thaønh töïu caên hoïc maø ñöïôc caên hoïc, thì taát caû hoïc aáy khoâng phaûi laø thöù töï trong phaùp thöù nhaát cuûa theá gian chaêng? Ñaùp: Coù quaû A-la-haùn lui suït. Hoûi: Neáu boû caên voâ laäu maø ñöôïc caên voâ laäu, thì taát caû quaû aáy

laø do quaû voâ laäu chaêng?

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 22 985

Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. caùc quaû cuûa do quaû thì taát caû quaû aáy boû caên voâ laäu maø ñöôïc caên voâ laäu. Hoûi: Coù theå boû caên voâ laäu maø ñöôïc caên voâ laäu, thì ñoù khoâng phaûi laø quaû do quaû chaêng? Ñaùp: Coù, ñaõ tu ñaïo maø vò tri trí hieän ôû tröôùc maét, hoaëc laø A- la- haùn ñoái vôùi ñaúng yù giaûi thoaùt ñaït ñeán voâ nghi. Hoûi: Neáu boû caên voâ laäu maø ñöôïc caên voâ laäu, thì taát caû caên voâ laäu kia khoâng coøn hay laø caên voâ laäu hieän tröôùc maét? Ñaùp: Hoaëc boû caên voâ laäu maø ñöôïc caên voâ laäu, thì caên voâ laäu kia khoâng phaûi laø caên voâ laäu khoâng coøn hay laø caên voâ laäu hieän tröôùc maét. Theá naøo laø boû caên voâ laäu maø ñöôïc caên voâ laäu, thì caên voâ laäu kia khoâng phaûi laø caên voâ laäu khoâng coøn maø laø caên voâ laäu hieän tröôùc maét? Ñaïo theá tuïc nhaän laáy quaû Tö-ñaø-haøm, quaû A-na-haøm, thoaùi lui quaû A la haùn; thoaùi lui quaû Tö-ñaø-haøm, A-na-haøm, ñoù goïi laø boû caên voâ laäu maø ñöôïc caên voâ laäu, thì caên voâ laäu kia khoâng phaûi laø caên voâ laäu khoâng coøn maø laø caên voâ laäu hieän tröôùc maét. Theá naøo laø caên voâ laäu khoâng coøn maø caên voâ laäu hieän tröôùc maét, thì caên voâ laäu ñoù khoâng phaûi laø boû caên voâ laäu maø ñöôïc caên voâ laäu? Nhö voán coù ñöôïc caên voâ laäu ñeàu hieän tröôùc maét, ñoù goïi laø caên voâ laäu khoâng coøn maø caên voâ laäu hieän tröôùc maét, thì caên voâ laäu ñoù khoâng phaûi laø boû caên voâ laäu maø ñöôïc caên voâ laäu. Theá naøo laø boû caên voâ laäu maø ñöôïc caên voâ laäu, thì caên voâ laäu kia laø caên voâ laäu khoâng coøn, cuõng laø caên voâ laäu hieän tröôùc maét? Ñaõ tu ñaïo maø vò tri trí hieän tröôùc maét. Ñaïo voâ laäu nhaän laáy quaû Tö-ñaø-haøm, A- na-haøm, ñöôïc quaû A-la-haùn. Ñaúng yù giaûi thoaùt A-la-haùn khoâng coù hoaøi nghi, ñoù goïi laø boû caên voâ laäu maø ñöôïc caên voâ laäu, thì caên voâ laäu kia laø caên voâ laäu khoâng coøn, cuõng laø caên voâ laäu hieän tröôùc maét. Theá naøo laø khoâng boû caên voâ laäu cuõng khoâng ñöôïc caên voâ laäu, khoâng phaûi caên voâ laäu khoâng coøn cuõng khoâng phaûi caên voâ laäu hieän tröôùc maét? Tröø nhöõng ñieàu nhö treân. Hoûi: Caùc vò tri caên thì taát caû caên aáy khoâng tu ñeá- tu höõu chaêng? Ñaùp: Hoaëc laø vò tri caên maø caên aáy khoâng phaûi laø khoâng tu ñeá- tu höõu. Theá naøo laø vò tri caên maø caên aáy khoâng phaûi laø khoâng tu ñeá- tu höõu? Caùc vò tri caên neáu quaù khöù- vò lai, thì ñoù goïi laø vò tri caên maø caên ñoù chaúng phaûi laø khoâng tu ñeá- tu höõu. Theá naøo laø khoâng tu ñeá- tu höõu maø caên aáy khoâng phaûi laø vò tri caên? Caùc caên voâ laäu khoâng tu ñeá- tu höõu, ñoù goïi laø khoâng tu ñeá- tu höõu, caên

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 22 986

aáy khoâng phaûi vò tri caên. Theá naøo laø vò tri caên maø caên ñoù khoâng tu ñeá- tu höõu? Caùc vò tri caên khoâng tu ñeá- tu höõu, ñoù goïi laø vò tri caên maø caên ñoù khoâng tu ñeá- tu höõu. Theá naøo laø khoâng phaûi khoâng tu ñeá- tu höõu maø caên aáy cuõng khoâng phaûi laø vò tri caên? Tröø nhöõng ñieàu nhö treân. Hoûi: Taän trí sinh ra ban ñaàu thì taát caû ñoù laø thöù töï cuûa ñaïo voâ ngaïi chaêng?

Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Giaû söû theo thöù töï cuûa ñaïo voâ ngaïi, thì ñoù laø taát caû taän trí chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Voâ sinh trí phaùt khôûi ban ñaàu, thì ñoù laø thöù töï cuûa taát caû taän trí chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Giaû söû theo thöù töï cuûa taän trí, thì ñoù laø taát caû voâ sinh trí chaêng? Ñaùp: Hoaëc taän trí, hoaëc voâ sinh trí, hoaëc ñaúng kieán voâ hoïc. Hoûi: Caùc duyeân cuûa ñaïo voâ ngaïi thì duyeân ñoù laø taän trí chaêng? Ñaùp: Neáu ñaïo voâ ngaïi duyeân vôùi chuûng aáy thì duyeân aáy laø taän trí, neáu ñaïo voâ ngaïi khoâng duyeân vôùi chuûng naøy thì ñoù khoâng phaûi laø duyeân vôùi taän trí. Hoûi: Nhö duyeân taän trí thì duyeân ñoù laø voâ sinh trí chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Nhö duyeân voâ sinh trí thì duyeân ñoù laø taän trí chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Taän trí neân noùi laø taän trí chaêng? Ñaùp: Taän trí neân noùi taän trí. Hoaëc ñoù laø phaùp trí- vò tri trí- tha taâm trí, khoå- taäp- taän- ñaïo trí, hoaëc coù giaùc- coù quaùn; hoaëc khoâng coù giaùc- coù quaùn; hoaëc khoâng coù giaùc- khoâng coù quaùn; hoaëc töông öng vôùi laïc caên; hoaëc hyû caên, hoä caên, hoaëc khoâng- voâ töôùng- voâ nguyeän, hoaëc duyeân heä thuoäc coõi Duïc, hoaëc duyeân heä thuoäc coõi Saéc, Voâ saéc, hoaëc duyeân khoâng heä thuoäc. Voâ sinh trí cuõng nhö theá. Hoûi: Voâ hoïc ñaúng kieán neân noùi laø voâ hoïc ñaúng kieán chaêng? Ñaùp: Voâ hoïc ñaúng kieán, neân noùi laø voâ hoïc ñaúng kieán. Hoaëc ñoù laø phaùp trí- vò tri trí- tha taâm trí, khoå- taäp- taän- ñaïo trí, hoaëc coù giaùc- coù quaùn, hoaëc khoâng coù giaùc- coù quaùn, hoaëc khoâng coù giaùc- khoâng coù quaùn, hoaëc töông öng vôùi laïc caên, hoaëc hyû caên, hoä caên, hoaëc khoâng- voâ

töôùng- voâ nguyeän, hoaëc duyeân heä thuoäc coõi Duïc, hoaëc duyeân heä thuoäc coõi Saéc- Voâ saéc, hoaëc duyeân khoâng heä thuoäc. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi ñaúng kieán voâ hoïc thì phaùp ñoù töông öng vôùi ñaúng chí voâ hoïc chaêng? Ñaùp: Hoaëc ñaúng kieán maø khoâng phaûi ñaúng chí. Theá naøo laø ñaúng kieán maø khoâng phaûi ñaúng chí? Ñaúng kieán töông öng vôùi ñaúng chí, caùc ñaúng chí khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa ñaúng kieán, ñoù goïi laø ñaúng kieán maø khoâng phaûi ñaúng chí. Theá naøo laø ñaúng chí maø khoâng phaûi ñaúng kieán? Ñaúng chí töông öng vôùi ñaúng kieán, caùc ñaúng kieán khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa ñaúng chí, ñoù goïi laø ñaúng chí maø khoâng phaûi ñaúng kieán. Theá naøo laø ñaúng chí cuõng laø ñaúng kieán? Tröø ñaúng kieán töông öng vôùi ñaúng chí, caùc phaùp töông öng cuûa ñaúng chí, ñaúng kieán, ñoù goïi laø ñaúng chí cuõng laø ñaúng kieán. Theá naøo laø khoâng phaûi ñaúng kieán cuõng khoâng phaûi ñaúng chí? Ñaúng kieán khoâng töông öng vôùi ñaúng chí, ñaúng chí khoâng töông öng vôùi ñaúng kieán, coøn laïi caùc taâm- taâm phaùp vaø saéc voâ vi- taâm baát töông öng haønh, ñoù goïi laø khoâng phaûi ñaúng kieán cuõng khoâng phaûi ñaúng chí. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi ñaúng kieán voâ hoïc thì phaùp ñoù laø ñaúng phöông tieän voâ hoïc chaêng? Ñaùp: Hoaëc laø ñaúng kieán maø khoâng phaûi ñaúng phöông tieän. Theá naøo laø ñaúng kieán maø khoâng phaûi ñaúng phöông tieän? Ñaúng kieán töông öng vôùi ñaúng phöông tieän, ñoù goïi laø ñaúng kieán maø khoâng phaûi ñaúng phöông tieän. Theá naøo laø ñaúng phöông tieän maø khoâng

phaûi ñaúng kieán? Ñaúng kieán khoâng töông öng vôùi caùc ñaúng kieán töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa ñaúng phöông tieän, ñoù goïi laø ñaúng phöông tieän maø khoâng phaûi ñaúng kieán. Theá naøo laø ñaúng phöông tieän cuõng laø ñaúng kieán? Tröø ra ñaúng phöông tieän coøn laïi caùc phaùp töông öng vôùi ñaúng kieán, ñoù goïi laø ñaúng phöông tieän, ñaúng kieán. Theá naøo laø khoâng phaûi ñaúng kieán, khoâng phaûi ñaúng phöông tieän? Ñaúng kieán khoâng töông öng vôùi ñaúng phöông tieän, ñaúng phöông tieän khoâng töông öng vôùi ñaúng kieán, caùc taâm- taâm phaùp khaùc, saéc, voâ vi, taâm baát töông öng haønh, ñoù goïi laø khoâng phaûi ñaúng kieán, khoâng phaûi ñaúng phöông tieän. Ñaúng nieäm, ñaúng ñònh, ñaúng giaûi thoaùt cuõng nhö theá. Caùc phaùp töông öng vôùi ñaúng kieán voâ hoïc phaùp ñoù khoâng phaûi laø

ñaúng trí voâ hoïc. Giaû söû caùc phaùp töông öng vôùi ñaúng trí voâ hoïc, phaùp ñoù khoâng phaûi laø ñaúng kieán voâ hoïc. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi ñaúng chí voâ hoïc, phaùp ñoù laø ñaúng phöông tieän voâ hoïc chaêng? Ñaùp: Hoaëc ñaúng chí, khoâng phaûi ñaúng phöông tieän. Theá naøo laø ñaúng chí maø khoâng phaûi ñaúng phöông tieän? Ñaúng chí töông öng vôùi ñaúng phöông tieän, ñoù goïi laø ñaúng chí, khoâng phaûi ñaúng phöông tieän. Theá naøo laø ñaúng phöông tieän maø khoâng phaûi ñaúng chí? Ñaúng chí khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa ñaúng phöông tieän, ñoù goïi laø ñaúng phöông tieän maø khoâng phaûi ñaúng chí. Theá naøo laø ñaúng phöông tieän cuõng laø ñaúng chí? Tröø ra ñaúng phöông tieän, coøn laïi caùc phaùp töông öng vôùi ñaúng chí, ñoù goïi laø ñaúng phöông tieän cuõng laø ñaúng chí. Theá naøo laø khoâng phaûi ñaúng chí cuõng khoâng phaûi ñaúng phöông tieän? Ñaúng chí khoâng töông öng vôùi ñaúng phöông tieän, ñaúng phöông tieän khoâng töông öng vôùi ñaúng chí, coøn laïi caùc taâm- taâm phaùp vaø saéc voâ vi- taâm baát töông öng haønh, ñoù goïi laø khoâng phaûi ñaúng chí cuõng khoâng phaûi ñaúng phöông tieän. Ñaúng nieäm- ñaúng ñònh- ñaúng giaûi thoaùt cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi ñaúng chí voâ hoïc, phaùp ñoù laø ñaúng trí voâ hoïc chaêng? Ñaùp: Hoaëc ñaúng chí maø khoâng phaûi ñaúng trí. Theá naøo laø ñaúng chí maø khoâng phaûi ñaúng trí? Ñaúng chí töông öng vôùi ñaúng trí, caùc ñaúng trí khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa ñaúng chí, ñoù goïi laø ñaúng chí, khoâng phaûi ñaúng trí. Theá naøo laø ñaúng trí maø khoâng phaûi ñaúng chí? Ñaúng trí töông öng vôùi ñaúng chí, caùc ñaúng chí khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa ñaúng trí, ñoù goïi laø ñaúng trí maø khoâng phaûi ñaúng chí. Theá naøo laø ñaúng trí cuõng laø ñaúng chí? Tröø ra ñaúng chí töông öng vôùi ñaúng trí, coøn laïi caùc ñaúng chí laø phaùp töông öng vôùi ñaúng trí, ñoù goïi laø ñaúng trí cuõng laø ñaúng chí. Theá naøo laø khoâng phaûi ñaúng chí cuõng khoâng phaûi ñaúng trí? Ñaúng chí khoâng töông öng vôùi ñaúng trí, ñaúng trí khoâng töông öng vôùi ñaúng chí, coøn laïi caùc taâm- taâm phaùp vaø saéc voâ vi- taâm baát töông öng haønh, ñoù goïi laø khoâng phaûi ñaúng chí cuõng khoâng phaûi ñaúng trí. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi ñaúng phöông tieän, voâ hoïc phaùp ñoù laø ñaúng nieäm voâ hoïc chaêng?

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 22 989

Ñaùp: Hoaëc laø ñaúng phöông tieän maø khoâng phaûi ñaúng nieäm. Theá naøo laø ñaúng phöông tieän maø khoâng phaûi ñaúng nieäm? Ñaúng nieäm, ñoù goïi laø ñaúng phöông tieän maø khoâng phaûi ñaúng nieäm. Theá naøo laø ñaúng nieäm maø khoâng phaûi ñaúng phöông tieän? Ñaúng phöông tieän, ñoù goïi laø ñaúng nieäm maø khoâng phaûi ñaúng phöông tieän. Theá naøo laø ñaúng nieäm cuõng laø ñaúng phöông tieän? Tröø ra ñaúng nieäm, coøn laïi caùc phaùp töông öng vôùi ñaúng phöông tieän, ñoù goïi laø ñaúng nieäm cuõng laø ñaúng phöông tieän. Theá naøo laø khoâng phaûi ñaúng phöông tieän cuõng khoâng phaûi ñaúng nieäm? Ñaúng nieäm khoâng töông öng vôùi ñaúng phöông tieän, ñaúng phöông tieän khoâng töông öng vôùi ñaúng nieäm, coøn laïi caùc taâm- taâm phaùp vaø saéc voâ vi- taâm baát töông öng haønh, ñoù goïi laø khoâng phaûi ñaúng phöông tieän cuõng khoâng phaûi ñaúng nieäm. Ñaúng nieäm- ñaúng ñònh- ñaúng giaûi thoaùt cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi ñaúng phöông tieän, voâ hoïc phaùp ñoù laø ñaúng trí voâ hoïc chaêng? Ñaùp: Hoaëc ñaúng phöông tieän maø khoâng phaûi ñaúng trí. Theá naøo laø ñaúng phöông tieän maø khoâng phaûi ñaúng trí? Ñaúng trí, khoâng töông öng vôùi caùc ñaúng trí maø töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa ñaúng phöông tieän, ñoù goïi laø ñaúng phöông tieän maø khoâng phaûi ñaúng trí. Theá naøo laø ñaúng trí maø khoâng phaûi ñaúng phöông tieän? Ñaúng trí töông öng vôùi ñaúng phöông tieän, ñoù goïi laø ñaúng trí maø khoâng phaûi ñaúng phöông tieän. Theá naøo laø ñaúng trí cuõng laø ñaúng phöông tieän? Tröø ra ñaúng phöông tieän, coøn laïi caùc phaùp töông öng vôùi ñaúng trí, ñoù goïi laø ñaúng phöông tieän cuõng laø ñaúng trí. Theá naøo laø khoâng phaûi ñaúng phöông tieän cuõng khoâng phaûi ñaúng trí? Ñaúng trí khoâng töông öng vôùi ñaúng phöông tieän, coøn laïi caùc taâm- taâm phaùp vaø saéc voâ vi- taâm baát töông öng haønh, ñoù goïi laø khoâng phaûi ñaúng phöông tieän cuõng khoâng phaûi ñaúng trí. Ñaúng nieäm, ñaúng ñònh cuõng nhö theá. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi ñaúng giaûi thoaùt voâ hoïc, phaùp ñoù laø ñaúng trí voâ hoïc chaêng? Ñaùp: Hoaëc laø ñaúng giaûi thoaùt maø khoâng phaûi ñaúng trí. Theá naøo laø ñaúng giaûi thoaùt maø khoâng phaûi ñaúng trí? Ñaúng trí khoâng töông öng vôùi caùc ñaúng trí maø töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa ñaúng giaûi thoaùt, ñoù goïi laø ñaúng giaûi thoaùt maø khoâng phaûi ñaúng trí. Theá naøo laø ñaúng trí maø khoâng phaûi ñaúng giaûi thoaùt? Ñaúng trí töông

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 22 990

öng vôùi ñaúng giaûi thoaùt, ñoù goïi laø ñaúng trí maø khoâng phaûi ñaúng giaûi thoaùt. Theá naøo laø ñaúng trí cuõng laø ñaúng giaûi thoaùt? Tröø ra ñaúng giaûi thoaùt, coøn laïi caùc phaùp töông öng vôùi ñaúng trí, ñoù goïi laø ñaúng giaûi thoaùt cuõng ñaúng trí. Theá naøo laø khoâng phaûi ñaúng giaûi thoaùt cuõng khoâng phaûi ñaúng trí? Ñaúng trí khoâng töông öng vôùi ñaúng giaûi thoaùt, coøn laïi caùc taâm-taâm phaùp vaø saéc voâ vi- taâm baát töông öng haønh, ñoù goïi laø khoâng phaûi ñaúng giaûi thoaùt cuõng khoâng phaûi ñaúng trí. ----------

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 22 991

Phaåm 6: BAØN VEÀ NGÖ TÖÛ

Hai möôi hai caên laø nhaõn caên, nhó caên, tyû caên, thieät caên, thaân caên, yù caên, nam caên, nöõ caên, maïng caên, laïc caên, khoå caên, hyû caên, öu caên, hoä caên, tín caên, tinh tieán caên, nieäm caên, ñònh caên, tueä caên, vò tri caên, dó tri caên, voâ tri caên. Neáu thaønh töïu nhaõn caên thì ñoái vôùi hai möôi hai caên naøy, coù bao nhieâu caên thaønh töïu, bao nhieâu caên khoâng thaønh töïu? Cho ñeán thaønh töïu voâ tri caên thì ñoái vôùi hai möôi hai caên naøy, coù bao nhieâu caên thaønh töïu, bao nhieâu caên khoâng thaønh töïu? Neáu thaønh töïu nhaõn caên thì ñoái vôùi hai möôi hai caên naøy, thaønh töïu bao nhieâu caên quaù khöù- vò lai, hieän taïi; khoâng thaønh töïu bao nhieâu caên quaù khöù- vò lai, hieän taïi? Cho ñeán thaønh töïu voâ tri caên, thì ñoái vôùi hai möôi hai caên naøy, thaønh töïu bao nhieâu caên quaù khöù- vò lai, hieän taïi; khoâng thaønh töïu bao nhieâu caên quaù khöù- vò lai, hieän taïi? Neáu khoâng thaønh töïu nhaõn caên thì ñoái vôùi hai möôi hai caên naøy, coù bao nhieâu caên thaønh töïu, bao nhieâu caên khoâng thaønh töïu? Cho ñeán khoâng thaønh töïu voâ tri caên thì ñoái vôùi hai möôi hai caên naøy, coù bao nhieâu caên thaønh töïu, bao nhieâu caên khoâng thaønh töïu? Neáu khoâng thaønh töïu nhaõn caên thì ñoái vôùi hai möôi hai caên naøy, thaønh töïu bao nhieâu caên quaù khöù- vò lai, hieän taïi; khoâng thaønh töïu bao nhieâu caên quaù khöù- vò lai, hieän taïi? Cho ñeán khoâng thaønh töïu voâ tri caên, thì ñoái vôùi hai möôi hai caên naøy, thaønh töïu bao nhieâu caên quaù khöù- vò lai, hieän taïi; khoâng thaønh töïu bao nhieâu caên quaù khöù- vò lai, hieän taïi? Caùc caên thieän thì nhaân cuûa caên ñoù voán laø caên thieän chaêng? Giaû söû nhaân cuûa caùc caên voán laø caên thieän thì caên aáy laø thieän chaêng? Caùc caên baát thieän, thì nhaân cuûa caên ñoù voán laø caên baát thieän chaêng? Giaû söû nhaân cuûa caùc caên voán laø caên baát thieän thì caên aáy laø baát thieän chaêng? Caùc caên voâ kyù thì nhaân cuûa caên ñoù voán laø caên voâ kyù chaêng? Giaû söû nhaân cuûa caùc caên voán laø caên baát thieän thì caên voâ kyù thì caên aáy laø voâ kyù chaêng? Coù theå coù caên khoâng phaûi nhaân voán laø caên thieän, khoâng phaûi nhaân voán laø caên baát thieän, cuõng khoâng phaûi nhaân voán laø caên voâ kyù, caên aáy khoâng phaûi laø khoâng coù nhaân chaêng? Veà nghóa cuûa chöông naøy, xin dieãn noùi ñaày ñuû. Hai möôi hai caên laø nhaõn caên, nhó caên, tyû caên, thieät caên, thaân caên, yù caên, nam caên, nöõ caên, maïng caên, laïc caên, khoå caên, hyû caên, öu caên, hoä caên, tín caên, tinh tieán caên, nieäm caên, ñònh caên, tueä caên, vò tri caên, dó tri caên, voâ tri caên.

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 22 992

Neáu thaønh töïu nhaõn caên thì ñoù laø chaéc chaén thaønh töïu naêm caên; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Nhó caên, tyû caên, thieät caên, cuõng laïi nhö theá. Neáu thaønh töïu thaân caên thì ñoù laø chaéc chaén thaønh töïu boán caên; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Neáu thaønh töïu yù caên thì ñoù laø chaéc chaén thaønh töïu ba caên (yù, maïng, hoä); coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Maïng caên, hoä caên cuõng laïi nhö theá. Neáu thaønh töïu nam caên- nöõ caên thì ñoù laø chaéc chaén thaønh töïu taùm

caên; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Neáu thaønh töïu laïc caên, thì ñoù laø chaéc chaén thaønh töïu boán caên; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Neáu thaønh töïu khoå caên, thì ñoù laø chaéc chaén thaønh töïu baûy caên; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Neáu thaønh töïu hyû caên thì ñoù laø chaéc chaén thaønh töïu naêm caên; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Neáu thaønh töïu öu caên thì ngöôøi kia thaønh töïu taùm caên, vaø luùc aáy chaéc chaén khoâng thaønh töïu moät caên; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Neáu thaønh töïu tín caên thì ñoù laø chaéc chaén thaønh töïu taùm caên; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Tinh taán caên, nieäm caên, ñònh caên, tueä caên cuõng laïi nhö theá. Neáu thaønh töïu vò tri caên thì ngöôøi kia thaønh töïu möôøi ba caên, vaø luùc aáy chaéc chaén khoâng thaønh töïu hai caên; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Neáu thaønh töïu dó tri caên thì ngöôøi kia thaønh töïu möôøi moät caên, vaø luùc aáy chaéc chaén khoâng thaønh töïu hai caên; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Neáu thaønh töïu voâ tri caên thì ngöôøi kia thaønh töïu möôøi moät caên, vaø luùc aáy chaéc chaén khoâng thaønh töïu ba caên; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Neáu thaønh töïu nhaõn caên thì ñoù laø chaéc chaén khoâng thaønh töïu taùm caên quaù khöù- vò lai, chaéc chaén thaønh töïu hai caên quaù khöù- vò lai vaø ba caên hieän taïi; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Nhó caên, tyû caên, thieät caên cuõng laïi nhö theá. Neáu thaønh töïu thaân caên thì ñoù laø chaéc chaén khoâng thaønh töïu taùm caên quaù khöù- vò lai, chaéc chaén thaønh töïu hai caên quaù khöù- vò lai vaø hai caên hieän taïi; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu.

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 22 993

Neáu thaønh töïu yù caên thì ñoù laø chaéc chaén khoâng thaønh töïu taùm caên quaù khöù- vò lai, chaéc chaén thaønh töïu hai caên quaù khöù- vò lai vaø moät caên hieän taïi; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Maïng caên, hoä caên cuõng laïi nhö theá. Neáu thaønh töïu nam caên- nöõ caên thì ñoù laø chaéc chaén khoâng thaønh töïu taùm caên quaù khöù-- vò lai, chaéc chaén thaønh töïu naêm caên quaù khöù- vò lai vaø ba caên hieän taïi; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Neáu thaønh töïu laïc caên thì ñoù laø chaéc chaén khoâng thaønh töïu taùm caên quaù khöù- vò lai, chaéc chaén thaønh töïu hai caên quaù khöù- vò lai vaø moät caên vò lai moät caên hieän taïi; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Neáu thaønh töïu khoå caên, thì ñoù laø chaéc chaén khoâng thaønh töïu taùm caên quaù khöù- vò lai, chaéc chaén thaønh töïu naêm caên quaù khöù- vò lai vaø hai caên hieän taïi; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Neáu thaønh töïu hyû caên thì ñoù laø chaéc chaén khoâng thaønh töïu taùm caên quaù khöù- vò lai, chaéc chaén thaønh töïu hai caên quaù khöù- vò lai vaø hai caên vò lai moät caên hieän taïi; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Neáu thaønh töïu öu caên thì ñoù laø chaéc chaén khoâng thaønh töïu taùm caên quaù khöù- vò lai, luùc aáy chaéc chaén khoâng thaønh töïu moät caên quaù khöù- vò lai-hieän taïi; chaéc chaén thaønh töïu boán caên quaù khöù- vò lai, thaønh töïu hai caên

quaù khöù- vò lai- hieän taïi vaø hai caên hieän taïi; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Neáu thaønh töïu tín caên thì ñoù laø chaéc chaén khoâng thaønh töïu taùm caên quaù khöù- vò lai, chaéc chaén thaønh töïu baûy caên quaù khöù- vò lai vaø hieän taïi coù moät; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Tinh taán caên, nieäm caên, ñònh caên, tueä caên cuõng laïi nhö theá. Neáu thaønh töïu vò tri caên, thì ñoù laø chaéc chaén khoâng thaønh töïu taùm caên quaù khöù- vò lai, chaéc chaén khoâng thaønh töïu hai caên quaù khöù- vò lai- hieän taïi; chaéc chaén thaønh töïu baûy caên quaù khöù- vò lai- hieän taïi, thaønh töïu quaù khöù- vò lai coù ba, vò lai- hieän taïi coù moät, hieän taïi coù hai; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Neáu thaønh töïu dó tri caên thì ñoù laø chaéc chaén khoâng thaønh töïu taùm caên quaù khöù- vò lai, chaéc chaén khoâng thaønh töïu hai caên quaù khöù- vò lai- hieän taïi; chaéc chaén thaønh töïu baûy caên quaù khöù- vò lai vaø vò lai coù ba, hieän taïi coù moät; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Neáu thaønh töïu voâ tri caên thì ñoù laø chaéc chaén khoâng thaønh töïu taùm caên quaù khöù- vò lai, chaéc chaén khoâng thaønh töïu ba caên quaù khöù- vò lai-

hieän taïi; chaéc chaén thaønh töïu baûy caên quaù khöù- vò lai vaø vò lai coù ba, hieän taïi coù moät; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Neáu khoâng thaønh töïu nhaõn caên thì ñoù laø chaéc chaén thaønh töïu ba caên, vaø chaéc chaén khoâng thaønh töïu moät caên; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Nhó caên, tyû caên, thieät caên cuõng laïi nhö theá. Neáu khoâng thaønh töïu thaân caên thì ñoù laø chaéc chaén thaønh töïu taùm caên, vaø chaéc chaén khoâng thaønh töïu möôøi caên; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. YÙ caên, maïng caên, hoä caên ñeàu thaønh töïu. Neáu khoâng thaønh töïu nam caên- nöõ caên thì ñoù laø chaéc chaén thaønh töïu ba caên, vaù chaéc chaén khoâng thaønh töïu moät caên; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Neáu khoâng thaønh töïu laïc caên thì ñoù laø chaéc chaén thaønh töïu taùm caên, vaø chaéc chaén khoâng thaønh töïu chín caên; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Neáu khoâng thaønh töïu khoå caên thì ñoù laø chaéc chaén thaønh töïu taùm caên vaø chaéc chaén khoâng thaønh töïu naêm caên; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Neáu khoâng thaønh töïu hyû caên thì ñoù laø chaéc chaén thaønh töïu taùm caên, vaø chaéc chaén khoâng thaønh töïu taùm caên; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Neáu khoâng thaønh töïu öu caên thì ngöôøi kia thaønh töïu taùm caên, vaø chaéc chaén khoâng thaønh töïu moät caên; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Neáu khoâng thaønh töïu tín caên thì ñoù laø chaéc chaén thaønh töïu taùm caên, khoâng thaønh töïu taùm caên; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Tinh taán caên, nieäm caên, ñònh caên, tueä caên cuõng laïi nhö theá. Neáu khoâng thaønh töïu vò tri caên thì ngöôøi kia thaønh töïu ba caên, vaø chaéc chaén khoâng thaønh töïu moät caên; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Dó tri caên vaø voâ tri caên cuõng laïi nhö theá. Neáu khoâng thaønh töïu nhaõn

caên thì luùc aáy chaéc chaén khoâng thaønh töïu moät caên quaù khöù- vò lai- hieän taïi, chaéc chaén khoâng thaønh töïu baûy caên quaù khöù- vò lai; chaéc chaén thaønh töïu hai caên quaù khöù- vò lai vaø hieän taïi coù moät; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Nhó caên, tyû caên, thieät caên cuõng laïi nhö theá. Neáu khoâng thaønh töïu thaân caên, thì luùc aáy chaéc chaén khoâng thaønh töïu möôøi caên quaù khöù- vò lai, hieän taïi, chaéc chaén khoâng thaønh töïu moät caên quaù khöù- vò lai; chaéc chaén thaønh töïu naêm caên quaù khöù- vò lai; hai caên quaù khöù- vò lai vaø hieän taïi, hieän taïi coù moät; coøn laïi thì hoaëc thaønh

töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. YÙ caên, maïng caên, hoä caên ñeàu thaønh töïu. Neáu khoâng thaønh töïu nam caên- nöõ caên, thì ñoù laø chaéc chaén khoâng thaønh töïu moät caên quaù khöù- vò lai, hieän taïi, khoâng thaønh töïu baûy caên quaù khöù- vò lai; thaønh töïu hai caên quaù khöù- vò lai- hieän taïi moät; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Neáu khoâng thaønh töïu laïc caên thì ñoù laø chaéc chaén khoâng thaønh töïu chín caên quaù khöù- vò lai- hieän taïi, chaéc chaén khoâng thaønh töïu saùu caên quaù khöù- vò lai; chaéc chaén thaønh töïu baûy caên quaù khöù- vò lai, moät caên hieän taïi; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Neáu khoâng thaønh töïu khoå caên, thì ñoù laø chaéc chaén khoâng thaønh töïu naêm caên quaù khöù- vò lai, hieän taïi, chaéc chaén khoâng thaønh töïu saùu caên quaù khöù- vò lai; chaéc chaén thaønh töïu baûy caên quaù khöù- vò lai vaø hieän taïi coù moät; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Neáu khoâng thaønh töïu hyû caên thì luùc aáy chaéc chaén khoâng thaønh töïu taùm caên quaù khöù- vò lai- hieän taïi, chaéc chaén khoâng thaønh töïu saùu caên quaù khöù- vò lai; chaéc chaén thaønh töïu baûy caên quaù khöù- vò lai vaø hieän taïi coù moät; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Neáu khoâng thaønh töïu öu caên thì ñoù laø chaéc chaén khoâng thaønh töïu moät caên quaù khöù- vò lai- hieän taïi, chaéc chaén khoâng thaønh töïu taùm caên quaù khöù- vò lai; chaéc chaén thaønh töïu baûy caên quaù khöù- vò lai vaø hieän taïi coù moät; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Neáu khoâng thaønh töïu tín caên thì luùc aáy chaéc chaén khoâng thaønh töïu taùm caên quaù khöù- vò lai- hieän taïi, cuõng chaéc chaén khoâng thaønh töïu taùm caên quaù khöù- vò lai; chaéc chaén thaønh töïu boán caên quaù khöù- vò lai, hai caên quaù khöù- vò lai- hieän taïi vaø hieän taïi coù hai; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Tinh taán caên, nieäm caên, ñònh caên, tueä caên cuõng laïi nhö theá. Neáu khoâng thaønh töïu vò tri caên thì ñoù laø chaéc chaén khoâng thaønh töïu moät caên quaù khöù- vò lai- hieän taïi, cuõng chaéc chaén khoâng thaønh töïu taùm caên quaù khöù- vò lai; chaéc chaén thaønh töïu hai caên quaù khöù- vò lai vaø hieän taïi coù moät; coøn laïi thì hoaëc thaønh töïu, hoaëc khoâng thaønh töïu. Dó tri caên vaø voâ tri caên cuõng laïi nhö theá. Hoûi: Caùc caên thieän thì nhaân cuûa caên ñoù voán laø caên thieän chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Caùc caên thieän thì nhaân cuûa caên ñoù voán laø caên thieän. Hoûi: Coù theå nhaân cuûa caên voán laø caên thieän maø caên aáy chaúng phaûi laø thieän chaêng? Ñaùp: Coù, voán laø caên thieän maø baùo laø caên voâ kyù.

Hoûi: Caùc caên baát thieän, thì nhaân cuûa caên ñoù voán laø caên baát thieän chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Caùc caên baát thieän, caên ñoù laø nhaân caên baát thieän. Hoûi: Giaû söû nhaân cuûa caùc caên voán laø caên baát thieän thì caên aáy laø baát thieän chaêng? Ñaùp: Coù, voán laø caên abt61 thieän maø baùo laø caên voâ kyùù, hoaëc caên töông öng vôùi thaân kieán- bieân kieán nôi coõi Duïc. Hoûi: Caùc caên voâ kyù thì nhaân cuûa caên aáy voán laø caên voâ kyù chaêng? Ñaùp: Hoaëc laø caên voâ kyù maø caên ñoù khoâng coù nhaân voán laø caên voâ kyù. Theá naøo laø caên voâ kyù maø caên ñoù khoâng coù nhaân voán laø caên voâ kyù? Vì voâ kyù khoâng duyeân vôùi caên, ñoù goïi laø caên voâ kyù maø caên ñoù khoâng coù nhaân voán laø caên voâ kyù. Theá naøo laø caên coù nhaân voán laø caên voâ kyù maø caên ñoù khoâng phaûi laø caên voâ kyù? Caên baát thieän, ñoù goïi laø caên coù nhaân voán laø caên voâ kyù maø caên ñoù khoâng phaûi caên voâ kyù. Theá naøo laø caên voâ kyù maø caên ñoù coù nhaân voán laø caên voâ kyù? Voán laø caên voâ kyù coù duyeân voâ kyù coù duyeân vôùi caên, ñoù goïi laø caên voâ kyù maø caên ñoù coù nhaân voán laø caên voâ kyù. Theá naøo laø caên khoâng phaûi voâ kyù maø caên ñoù khoâng coù nhaân voán laø caên voâ kyù? Caên thieän, ñoù goïi laø caên khoâng phaûi voâ kyù maø caên ñoù khoâng coù nhaân voán laø caên voâ kyù. Hoûi: Coù theå coù caên khoâng phaûi nhaân voán laø caên thieän, khoâng phaûi nhaân voán laø caên baát thieän, cuõng khoâng phaûi nhaân voán laø caên voâ kyù maø caên ñoù khoâng phaûi laø khoâng coù nhaân chaêng? Ñaùp: Coù, caùc caên khoâng coù duyeân maø nhaân laø saéc- taâm baát töông öng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.